

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра теорії і методики фізичного виховання

Дипломна робота (проєкт)
магістра

з теми: «ФОРМУВАННЯ КІНЕЗІОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ
У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ»

Виконав: студент 2 курсу, групи FKS1-M19z
спеціальності 017 Фізична культура і спорт
Музальов Володимир Андрійович
Керівник: Бабюк С. М., кандидат педагогічних
наук, доцент
Рецензент: Мазур В.А.,
кандидат наук з фізичного виховання та спорту,
старший викладач

Кам'янець-Подільський – 2020 рік

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	3
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 КІНЕЗІОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ.....	9
1.1 Формування професійних компетентностей майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту.....	9
1.2 Сутність і структура кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту	15
1.3 Результати констатувального експерименту.....	21
РОЗДІЛ 2 МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	30
2.1 Методи дослідження.....	30
2.2 Організація дослідження	35
РОЗДІЛ 3 ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ КІНЕЗІОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ У ПРОЦЕСІ ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	39
3.1 Організаційна модель формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту	39
3.2 Особливості впровадження моделі формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту	49
3.3 Статистичний аналіз рнзультатів впровадження моделі формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту.....	70
ВИСНОВКИ.....	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	82
ДОДАТКИ.....	91

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ЕГ – експериментальна група

ЗВО – заклади вищої освіти

КГ – контрольна група

МОЗ – Міністерство охорони здоров'я

МОН – Міністерство освіти і науки

ОКР – освітньо-кваліфікаційний рівень

ОКХ – освітньо-кваліфікаційна характеристика

ФК – фізична культура

ФКіС – фізична культура і спорт

ВСТУП

Актуальність теми. Утвердження орієнтації пріоритетів сучасного українського суспільства на здоровий спосіб життя, поширення інноваційних видів рухової активності, розвиток спорту та рухової реабілітації, активна розробка «людино-машинних» систем, функціонування яких передбачає використання знань про механіку людських рухів, розвиток військової справи і запит на пристрої, які дублюють техніку рухів для поповнення втрачених функцій, збільшення сили м'язів та інше актуалізують соціальний запит на професійну підготовку таких фахівців, які б забезпечили раціональне використання людиною рухових можливостей на основі знань про механіку рухів людини, умінь аналізувати рухи та обирати з них раціональні для конкретного виду рухової активності, навичок професійної рухової дидактики, що у контексті професійної підготовки фахівців фізичної культури і спорту (ФКіС) інтегрується у кінезіологічну компетентність.

Значущість формування кінезіологічної компетентності обумовлюється рекомендаційними напрацюваннями таких дисциплін, як біохімія спорту, фізіологія фізичних вправ, біомеханіка фізичного виховання і спорту, психологія спорту, які у комплексі здійснюють потужний вплив на майбутнього фахівця ФКіС і дозволяють підвищити ефективність як його рухової діяльності, так і управління нею.

Нормативну основу дослідження становлять концептуальні положення: Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.); Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» (2016 р.); Закону України «Про освіту» (2017 р.); Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (1993 р.) та ін.

Методологічною основою дослідження є сукупність способів наукового пізнання, загальнонаукових і спеціальних методів проведення

наукових досліджень. Теоретичною основою дисертації послуговували фундаментальні положення теорії систем та розвитку освітніх систем, концептуальні положення щодо професійної підготовки майбутнього фахівця, психолого-педагогічні закономірності організації освітнього процесу, теоретичні засади професійної підготовки фахівця.

Аналіз наукових джерел свідчить про те, що упродовж останнього десятиліття дослідники надають значної уваги проблемі професійної освіти у сфері фізичної культури і спорту, зокрема, розкрито: концептуальні основи професійної підготовки фахівців у галузі фізичної культури і спорту (В. Магій, В. Приходько, О. Томенко, С. Хазова та ін.); теоретичні й методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури (П. Джуринський та ін.): теоретичні й методичні засади професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації та фахівців зі здоров'я людини (Н. Белікова, Ю. Лянной та ін.); концептуальні засади професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів (Є. Павлюк, А. Сватъєв та ін.). Науковий інтерес для нашого дослідження становлять роботи А. Гладишева, Н. Гущиної, Р. Клопов, В. Пономарьова, Д. Пятницько, О. Сайкіної та ін. щодо методичних аспектів підготовки фахівців різних спеціалізацій для сфери фізичної культури і спорту в закладах вищої освіти.

Водночас ґрунтовний аналіз наукових джерел засвідчив, що проблема формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту у процесі їх професійної підготовки у закладах вищої освіти не була предметом широкого кола досліджень вітчизняних та зарубіжних науковців.

Актуальність означеної проблеми обумовлена суперечностями, що виникають між:

- зростаючим попитом українського суспільства на інноваційну рухову активність та недостатньою зорієнтованістю професійної підготовки фахівців фізичної культури і спорту на кінезіологічні знання, що є основою її збалансованого здійснення;

- розвитком науки кінезіології у світі, її впливом на поліпшення якості виконання фізичних рухів та недостатнім рівнем використання кінезіологічних умінь майбутніми фахівцями ФКіС у професійній діяльності;
- потребами модернізації професійної підготовки фахівців ФКіС на компетентнісних засадах та відсутністю ефективних моделей формування у них кінезіологічної компетентності, відсутністю відповідного навчально-методичного забезпечення.

Соціальна значущість проблеми формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту, її недостатня теоретична й практична розробленість, виявлені суперечності зумовили вибір теми магістерського дослідження «Формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту у процесі їх професійної підготовки».

Об'єкт дослідження – процес професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту.

Предмет дослідження – модель формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту у процесі їх професійної підготовки.

Мета дослідження – полягає в теоретичному обґрунтуванні, розробці та експериментальній перевірці моделі формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з ФКіС у процесі їх професійної підготовки.

Завдання дослідження:

- 1) виявити стан розробленості проблеми формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у процесі їх професійної підготовки в педагогічній теорії і практиці;
- 2) охарактеризувати поняттєвий апарат дослідження, описати структуру кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту, розробити критерії і показники для визначення рівнів її сформованості;

3) розробити і теоретично обґрунтувати модель формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у процесі їх професійної підготовки;

4) експериментально перевірити ефективність розробленої моделі формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту.

Методи дослідження. Для розв'язання поставлених завдань було використано такі методи: аналіз, синтез, узагальнення систематизація наукових, методичних літературних джерел; педагогічні методи дослідження: педагогічне спостереження, анкетування і тестування; методи математичної статистики.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в їх достатній готовності до впровадження у освітній процес професійної підготовки майбутніх фахівців з ФКіС для формування в них кінезіологічної компетентності. Матеріали дослідження можуть бути використані науково-педагогічними працівниками для подальшого вдосконалення теорії і практики вищої освіти, організації самостійної, індивідуальної роботи, при створенні навчальних посібників, методичних рекомендацій з професійно орієнтованих дисциплін, студентами у процесі підготовки науково-дослідних та кваліфікаційних робіт, наукових і творчих проектів, а також у системі підвищення кваліфікації фахівців ФКіС.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дипломної роботи магістра обговорювались на звітній науковій конференції студентів, магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський, 23-24 вересня 2020 року).

Публікації. Результати дослідження за темою кваліфікаційної (дипломної) роботи магістра висвітлені в одній науковій статті.

Структура та обсяг дипломної роботи магістра. Роботу викладено на 117 сторінках, з яких 82 основного тексту, що містить 9 таблиць і 1 рисунок.

Дипломна робота складається з переліку умовних позначень, вступу, трьох розділів, висновків та зі списку 88 використаних літературних джерел.

ВИСНОВКИ

У дипломному дослідженні запропоновано модель формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту у процесі їх професійної підготовки. Узагальнення результатів здійсненого дослідження дало підстави сформулювати такі висновки.

1. Визначено, що передумовами розбудови системи професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту в закладах вищої освіти України є соціальний запит на якість та асортимент фізкультурно-оздоровчих послуг, популяризація новітніх видів рухової активності, їх різноманітність, і водночас відсутність ефективних моделей професійної підготовки, зорієнтованих на формування кінезіологічної компетентності, що ґрунтується на об'єктивних (механічних) закономірностях рухової активності. З'ясовано, що поза увагою дослідників залишаються питання щодо раціоналізації рухової діяльності людини як складної взаємодії елементів багатоланкової мобільної біосистеми, проблема формування специфічних кінезіологічних компетентностей у майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту.

2. Кінезіологічна компетентність майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту є складовою професійної компетентності та тлумачиться як інтегральна особистісна якість, що формується у процесі професійної підготовки фахівця з ФКіС і поєднує ціннісні поведінкові установки, прагнення до фізичного розвитку і саморозвитку, спеціальні кінезіологічні знання, професійні кінезіологічні вміння, навички, здібності, які забезпечують якісне виконання професійних завдань і сприяють підтримці й зміцненню здоров'я людини.

Формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту є динамічним процесом якісних і кількісних особистісних змін у майбутніх фахівців ФКіС, що відбуваються за умов їх

мотивації на формування кінезіологічної компетентності як професійно пріоритетної у професійній діяльності, зорієнтований на опанування спеціальних кінезіологічних знань і вмінь. Результатом такого формування є цілісне особистісне утворення, яке забезпечує ефективне вирішення професійних завдань майбутніми фахівцями ФКіС.

В якості структурних компонентів кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту виокремлено гносеологічний компонент (сприйняття, осмислення і відображення кінезіологічних знань, а також біомеханічне моделювання рухової активності); праксеологічний компонент (кінезіологічні уміння і досвід самостійного застосування кінезіологічних засобів у навчальній і навчально-тренувальній та позанавчальній діяльності, здатність до навчання рухових дій та їх корекції); поведінковий компонент (професійні мотиви, позиції, установки, цінності, прагнення досконалості професійної діяльності у формуванні рухових дій, професійні навички для педагогічної взаємодії, адекватної оцінки процесу і результату своєї діяльності, власних професійних можливостей).

До критеріїв сформованості кінезіологічної компетентності віднесено предметно-знаннєвий, техніко-операційний і особистісний з показниками: обсяг кінезіологічних знань, обсяг кінезіологічних умінь, володіння методикою навчання руховим діям, мотивація до професійної діяльності фахівця ФКіС, потреба у досягненнях, вольова регуляція, завдяки яким визначаються рівні сформованості кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту (реконструктивний, базовий, результативний).

3. У роботі теоретично обґрунтовано модель формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту, яка базується на професіографічному, аксіологічному, системному, праксеологічному, особистісному, інтегративному, компетентнісному підходах та принципах кінезіології (функціонального аналізу рухових дій, структурності побудови системи рухів, цілісності дії, свідомої

цілеспрямованості системи рухів) і принципах урахування основ кінезіології у процесі професійної діяльності фахівців з фізичної культури і спорту (кінезіологічної спрямованості, циклічності та безперервності, ефективності спортивної техніки та педагогічної майстерності, соціокультурної спрямованості).

Ефективність формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту забезпечується модернізацією професійної підготовки через збагачення змісту професійних дисциплін питаннями кінезіологічної спрямованості, зокрема з біокінематики, біодинаміки, механічних властивостей біосистем, енергетичних характеристик, удосконалення форм, методів та засобів, зорієнтованих на формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту у процесі професійної підготовки.

4. Результати експериментальної перевірки ефективності моделі формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту у процесі їх професійної підготовки на рівні значущості 0,05 підтвердили її ефективність: на основі критерію Пірсона було підтверджено істотні позитивні зрушення між рівнями сформованості кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту контрольної та експериментальної груп. Найбільшої динаміки набув показник «Потреба у досягненнях» особистісного критерію та «Обсяг кінезіологічних знань» предметно-знаннєвого критерію (39,51% та 26,62% відповідно) на результативному рівні.

Здійснене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. Перспективи для подальших досліджень вбачаємо у вивченні проблеми розвитку кінезіологічної компетентності у процесі виробничої практики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абсалямова И. В. Обоснование и разработка режима тренировки при обучении и совершенствовании обязательных упражнений в фигурном катании на коньках : автореф. дис. ... канд. нед. наук : 13.00.04. Москва : ГЦОЛИФК, 1973. 17 с.
2. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. Київ : Либідь, 1998. 560 с.
3. Арэф'єв В. Г. Основи теорії та методики фізичного виховання. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О.А., 2011. 368 с.
4. Ашанін В. С., Петренко Ю. І., Басенко О. В. Щодо формування логіки системного підходу при викладанні біомеханіки. Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання і спорт. Чернігів : ЧИПУ ім. Т. Г. Шевченка, 2017. Вип. 147. Т.І. С. 3-6.
5. Ашмарин Б. А. Теория и методика физического воспитания. Москва : Академия, 2001. 329 с.
6. А.с. № 38617, Україна. Комп'ютерна програма «Точність» / В. С. Ашанін, П. П. Голосов. Ю. І. Петренко. Опубл. 20.06.2011.
7. Бабушкин Г. Д. Актуальные проблемы профессионального становления и воспитания специалистов по физической культуре и спорту. Теория и практика физической культуры. 1991. № 7. С. 11-15.
8. Бальсевич В. К. Онтокинезиология человека. Теория и практика физической культуры. 2000. № 5. С. 275.
9. Бальсевич В. К. Очерки по возрастной кинезиологии человека. Москва : Советский спорт. 2009. 220 с.
10. Барабанов Л. Г. Высшее физкультурное образование. Проблемы и решения. Москва : ФОН, 1995. 186 с.
11. Белоусова В. В. Воспитание в спорте. Москва : ФиС, 1993. 266 с.

12. Бернштейн П. Д. О построении движений. Москва : Мсдгиз, 1947. 254 с.
13. Белікова Н. О. Науково-методологічні підходи до професійної підготовки сучасного фахівця з фізичного виховання та спорту. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)». Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. Випуск ЗК(44) 14. С. 91-96.
14. Біомеханіка спорту / під ред. А. М. Лапутіна. Київ : Олімпійська література, 2005. 319 с.
15. Боген М. М. Обучение двигательным действиям. Москва : Физкультура и спорт, 1985. 192 с.
16. Браже Т. Г. Развитие творческого потенциала учителя. Советская педагогика. 1989. № 8. С. 89-94.
17. Василенко М. М. Професійна підготовка майбутніх фітнес-тренерів у закладах вищої освіти : теорія та методика: монографія. Київ : «Центр учбової літератури», 2018. 495 с.
18. Визитей Н. Н. О концептуальных основах спортивной кинезиологии. Спортивный психолог. 2010. № 1 (19). С. 18-24.
19. Виленский М. Я., Черняев В. В. Содержание образования по физической культуре как условие его гуманитаризации. Научные труды МПГУ. Серия : Псих.-педаг. науки. Москва, 1999. С. 62-77.
20. Володько І. В. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2016. 253 с.
21. Волянчук Н. Ю., Цьось А. В. Акмеологічна специфіка підготовки майбутнього спеціаліста з фізичної культури та спорту. Фізичне виховання. спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. 2002. Том 1. С. 131-133.
22. Гагин Ю. А. Становление и реализация индивидуальности субъектов педагогического процесса в образовании и спорте : автор. дисс. ... д-ра пед.

наук : 13.00.04; 19.00.13. С.-Петербург, 1996. 46 с.

23. Галактионов И. Н. Педагогические способности тренера и их совершенствование у студентов-тяжелоатлетов институтов физической культуры : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 «Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки». Москва, 1987. 21 с.

24. Гросс Х. Х. Педагогическая кинезиология – новое направление в спортивной подготовке и биомеханике. Теория и практика физической культуры. 1976. № 11. С. 9-13.

25. Губарева О. С. Психологічні особливості формування професійної компетентності працівників ОВС : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.06. Харків, 2005. 216 с.

26. Данилко М. Т. Формування готовності до професійної діяльності майбутніх учителів фізичної культури: автореф. дис. ...канд. наук із фізичного виховання і спорту: 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення». Київ, 2003. 21 с.

27. Деркач А. А., Исаев А. А. Педагогическое мастерство тренера. Москва : Физкультура и спорт, 1981. 375 с.

28. Джеджула О. М. Теорія і методика графічної підготовки студентів інженерних спеціальностей вищих навчальних закладів : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.04. Київ, 2007. 460 с.

29. Джуринський П. Б. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх учителів фізичної культури до оздоровчо-розвивальної діяльності у загальноосвітній школі. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. 2015. № 124. С. 148-151.

30. Донской Д. Д., Заниорский В. М. Биомеханика. Москва : Физкультура и спорт, 1979. 264 с.

31. Зайцева С. Н. Формирование индивидуального опыта творческой деятельности будущего учителя в процессе профессиональной подготовки (на примере учителя физической культуры) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01. Москва, 1991. 186 с.

32. Закон України «Про вищу освіту»: від 01.07.2014, № 1556-VII. Верховна Рада України. 2017. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 18.03.2020).
33. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (із змінами): від 24.12.1993, № 3808-XII (Редакція станом на 16.02.2018). Верховна Рада України. 2018. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12> (дата звернення 24.04.2020).
34. Зверьков А. В., Эйдман Е. В. Исследование волевой саморегуляции. URL : <http://psylist.net/praktikum/00417.htm>. (дата звернення 24.05.2020).
35. Каргаполов Е. П. Организационно-управленческие основы непрерывного физкультурного образования : дис... д-ра пед. наук : 13.00.04. Москва, 1991. 518 с.
36. Клопов Р. В. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту із застосуванням інформаційних технологій: теорія і практика : [монографія] / за ред. С. О. Сисоевої. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2010. 386 с.
37. Козубейко О. С., Тупеев Ю. В. Биомеханика физических вправ. Николаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2015. 215 с.
38. Конох А. П. Сутність та структура професійно-педагогічної компетентності як найвищого рівня педагогічної майстерності. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2004. № 12. С. 20-28.
39. Коренберг В. Б. Основы спортивной кипезиологии. Москва : Советский спорт, 2005. 323 с.
40. Корх А. Я. Тренер : деятельность и личность. Москва : Терра- спорт, 2000. 120 с.
41. Коц Я. М. Спортивная физиология. Москва, 1998. 200 с.
42. Кузьмин А. М. Теоретические основы профессионального воспитания будущих специалистов физической культуры : автореф. дисс. ... д-ра пед. наук.: 13.00.01; 13.00.04. Челябинск, 1999. 37 с.

43. Кузьмина Н. В. Методы исследования педагогической деятельности. Ленинград, 1970. 114 с.
44. Курдюков Б. Ф. Теория и методология модернизации процесса профессиональной подготовки специалистов физической культуры в системе высшего образования : дис...д-ра пед. наук; 13.00.08. Краснодар, 2004. 303 с.
45. Кутек Т. Особливості навчального процесу майбутніх фахівців галузі «Фізична культура і спорт». URL : <http://eprints.zu.edu.Ua/7618/1/ЛbViB%20поВа.pdf> (дата звернення 05.12.2019).
46. Лапутин А. Н. Кинезиология – учение о двигательной функции организма человека. Педагогика, психология и медико-биологические проблемы физического воспитания и спорта. 2007. № 4. С. 3-6.
47. Лапутін А. М., Гамалій В. В., Архипов О. А., Кашуба В. О., Носко М. О., Хабінець Т. О. Біомеханіка спорту. Київ: Олімпійська література, 2001. 320 с.
48. Лобанова М. М., Косарев В. В., Крючатов А. П. Профессиональная компетентность педагога. Самара: СПб, 1997. 106 с.
49. Лубышева Л. И. Концепция формирования физической культуры человека. Москва : ГЦОЛИФК, 1992. 120 с.
50. Лубышева Л. И., Магин В. А. Инновационные технологии в профессиональной подготовке спортивного педагога. Москва : Теория и практика физической культуры, 2005. 191 с.
51. Лукьянова М. И. Развитие психолого-педагогической компетентности учителя : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.01, 13.0.08. Москва, 1996. 18 с.
52. Лях В. И. Координационные способности: диагностика и развитие. Москва : ТВТ «Дивизион», 2006. 290 с.
53. Лях В. И. Ориентиры перестройки физического воспитания в общеобразовательной школе. Теория и практика физической культуры. 1990 №9. С. 10-14.
54. Маркарян Э. С. Теория культуры и современная наука. Москва :

Просвещение, 1983. 284 с.

55. Маслов В. М. Методология непрерывной педагогической практики студентов института физической культуры. Теория и практика физической культуры. 1993. № 5-6. С. 34-35.

56. Матвеев Л. П. Теория и методика физической культуры (общие основы теории и методики физического воспитания; теоретико-методические аспекты спорта и профессионально-прикладных форм физической культуры). Москва : ФиС, 1991. 543 с.

57. Микитенко Н. О. Теоретичні основи формування іншомовної природничої компетентності майбутніх фахівців природничих спеціальностей / за ред. д. п. н., проф., члена-кореспондента НАПН України Г. В. Терещука. Тернопіль : ТНІУ, 2011. 384 с.

58. Мітенко І. В. Дидактичні умови формування психолого-педагогічної компетентності майбутніх викладачів економіки в процесі професійної підготовки : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.04. Київ. 2004. 228 с.

59. Назаркина Н. И. Дидактические условия сочетания репродуктивной и продуктивной познавательной деятельности студентов при проведении обучающих игр в МФК : автореф. дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Москва, 1996. 24 с.

60. Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація». Указ Президента України №42/2016 від 09.02.2016 р. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/42/2016/print> 1465286153060829 (дата звернення: 15.11.2019).

61. Новий тлумачний словник української мови / [укл. В. В. Яременко, О. М. Сліпущко]. Київ : Вид-во «Аконіт», 2001. Том 2. 911 с.

62. Носко М. О., Архипов О. А. Рухові якості як основні критерії рухової функції людини. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. Чернігів, 2013. Вип. 107. Т. 2. С. 67-70.

63. Огієнко П. М. Біомеханічні основи теорії і методики фізичного виховання. Педагогічні аспекти професійної підготовки майбутнього фахівця з фізичного виховання та спорту. 2014. №118. Том II. С. 155-159.

64. Огієнко П. М., Луговський І. А., Почтар О. М. Історичні витoki та розвиток біомеханіки як наукової гілки біофізики. Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт : збірник / Чернігівський держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2008. Вип. 54. С. 34-38.

65. Павлюк Є. О. Професійне становлення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки : монографія. Хмельницький : ХНУ, 2016. 403 с.

66. Платонов В. Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте : учебник для студентов вузов физического воспитания и спорта. Киев : Олимпийская литература, 1997. 583 с.

67. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения. Киев : Олимпийская литература, 2004. С. 327-345.

68. Професійне самовизначення учня у контексті профільної та допрофільної освіти (для практичних психологів та соціальних педагогів загальноосвітніх навчальних закладів). Методичні рекомендації. Львів : В-во НМЦО. 2010. 204 с.

69. Пфейфер П. Э. Профессионально-педагогический потенциал специалиста по физической культуре и его формирование в условиях высшего педагогического образования : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. С.-Петербург, 1996. 283 с.

70. Радул В. В. Соціальна зрілість молодого вчителя. Київ : Вища школа, 1997. 269 с.

71. Решетень И. Н., Каргаполов Е. П. Проблема моделей личности деятельности и подготовки специалиста по физической культуре и спорту. Теория и практика физической культуры. 1982. № 1. С. 6-13.

72. Семиченко В. А. Проблемы мотивации поведения и деятельности человека. Модульный курс психологии. Модуль «Направленность». Киев : Миллениум, 2004. 521 с.

73. Сергієнко В. М. Контроль та оцінка рухових здібностей студентів у процесі фізичного виховання : монографія . Суми : Сумський державний університет, 2014. 394 с.

74. Слостенин В. А. Доминанта деятельности. Народное образование. 1998. № 9. С. 41-42.

75. Столяров В. И. Теория и методология современного физического воспитания : состояние разработки и авторская концепция : монография. Киев : Олимпийская литература, 2015. 704 с.

76. Сущенко Л. П. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту (теоретико-методологічний аспект). Запоріжжя : Запорізький держ. ун-т, 2003. 442 с.

77. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи. Київ : Академвидав, 2010. 456 с.

78. Хазова С. А. Компетентность конкурентоспособного специалиста по физической культуре и спорту. Москва. 2010. 564 с.

79. Холодов Ж. К. Технология теоретической профессиональной подготовки в системе специального физкультурного образования : автореф. дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04; 13.00.01. Москва, 1996. 60 с.

80. Холодов Ж. К., Кузнецов В. С. Теория и методика физического воспитания и спорта. Москва : Академия, 2003. 480 с.

81. Чайка В. М. Основы дидактики. Київ : Академвидав, 2011. 240 с.

82. Чичкин В. Т. Теоретические основы формирования профессиональной готовности специалиста в системе физкультурно-педагогического образования : автореф. дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04. Москва, 1995. 34 с.

83. Чичкин В. Т. Проблемы содержания физкультурного образования. Теория и практика физической культуры. 1994. № 12. С. 25-28.

84. Шинкарук О. А., Павлюк Є. О., Свіргунець Є. М., Флерчук В. В. Теорія і методика дитячо-юнацького спорту. Хмельницький : ХНУ, 2011. 143 с.
85. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2001. Т.1. 272с.
86. Энока Р. М. Основы кинезиологии. Киев : Олимпийская литература, 1998. 408 с.
87. Якимов А. М. Основы тренерского мастерства. Москва : Терра-Спорт, 2003. 176 с.
88. Янгулова О. Д. Значення рухової активності, поняття про фізичну вправу. URL : <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article/znachennya-rukhovoyi-aktivnosti-ponyattya-pro-fizi.html> (дата звернення: 20.04.2020).